

BIULETYN

informacyjny

SPIS TREŚCI

Nasze Towarzystwo w Międzynarodowym Roku Turystyki • Kto, ile płaci? • We Wrocławiu i Szczecinie • Społeczni opiekunowie PTTK nad obiektami przyrody • Zielone światło dla stacji turystycznych • Prezydium obraduje • Turystyczne szkolenie nauczycieli • Z życia okręgów, oddziałów i kół • ZMS i PTTK w Katowicach rozszerzają współpracę • Odznaka Tyśiąclecia dla „Światowida” • W Rzeszowie dobrze z młodzieżą

• Nowości wydawnicze

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK
KWIECIEŃ 1967 • Nr 98

NASZE TOWARZYSTWO W MIĘDZYNARODOWYM ROKU TURYSTYKI

U DZIAŁ Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Międzynarodowym Roku Turystyki przebiegającym pod znamennym hasłem „Turystyka paszportem pokoju” w znacznym stopniu wzbogaca program nakreślony przez GKKT i realizowany przez inne organizacje zainteresowane rozwojem turystyki zagranicznej. Zarówno inicjatywy centralne jak i terenowych komórek PTTK pozwalają na stwierdzenie, że w roku 1967 z wielokrotnością się nasze kontakty z krajowymi towarzystwami turystycznymi innych państw zwłaszcza z bratnimi organizacjami turystycznymi ZSRR i krajów demokracji ludowej.

Reprezentanci PTTK uczestniczyć będą w bardzo wielu zebraniach i kongresach międzynarodowych m.in. w Kongresie AIT w Holandii, w kongresie Światowej Konferencji Działalności Podwodnej CMAS we Włoszech, kongresie Federacji Marszów na Orientację IOF w Austrii, Kongresie Turystyki Młodzieżowej Międzynarodowego Biura Turystyki Socjalnej BITS w Rzymie oraz Kongresie Międzynarodowej Komisji Ratownictwa Alpejskiego IKAR. Gośćmi PTTK będą delegacje Rady Turystycznej w WCSPS z ZSRR oraz Bułgarskiego Związku Turystycznego. Drużyny

PTTK wezmą udział w wielu imprezach zagranicznych: kolarze w rajdzie AIT w Danii, Kajakowcy w Międzynarodowym Spływie Dunajem oraz spływach towarzyszących tej wielkiej imprezie na dopływach Dunaju, piechurzy w marszach na orientację w Szwecji i NRD, płetwonurkowie w pływaniach podwodnych w Jugosławii oraz dzięki niezwykle dogodnym warunkom zaproponowanym przez gospodarzy mistrzostw w łowiectwie podwodnym na Kubie. Przygotowują się do wypraw organizowanych przez BTZ: narciarze do Austrii, turyści piesi i górscy na Kaukaz, w góry Riła i Pirin, Alpy Julijskie, Alpy Transylwańskie.

BTZ PTTK przewiduje wyjazdy do 7-miu krajów oferując łącznie ponad 100 programów różnorodnych wycieczek krajoznawczych, wypoczynkowych i specjalistycznych dla około 30 tysięcy uczestników.

W Międzynarodowym Roku Turystyki wzbogacony został także kalendarz imprez turystycznych PTTK i CRZZ.

Z okazji 50 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej organizowany będzie we wrześniu XII Rajd szlakami Lenina w Tatrach już jako impreza międzynarodowa z udziałem drużyn rajdzieckich oraz zespołów z innych krajów socjalistycznych. Na rajd ten przybędzie m.in. specjalna sztafeta motorowa z Leningradu.

W lipcu, w rocznicę podpisania Układu Zgorzeleckiego odbędzie się pierwszy międzynarodowy Zlot Przyjaźni na terenach przygranicznych z zakończeniem w Zgorzelcu. Przewiduje się liczny udział turystów z NRD i CSRS. W Międzynarodowych Marszach na Orientację, które odbędą się w ramach tej

imprezy wezmą udział drużyny ze wszystkich bratnich krajów socjalistycznych.

Lipiec 1967 r. będzie zresztą prawdziwie miesiącem PTTK-owskich imprez międzynarodowych. Odbędzie się bowiem wówczas III Międzynarodowy Splyw Kajakowy na Mazurach (2—9.VII), XII Międzynarodowy Splyw Kajakowy na Brdzie (9—16.VII), Centralny Rejs Żeglarski „Mazury 1967” i Ogólnopolskie Zawody Pływania Podwodnego. „O Puchar Wigier” z udziałem pletwonurków zagranicznych.

Biuro Turystyki Zagranicznej w bieżącym roku rozwinęło szereg nowych inicjatyw, zwiększając swój plan przyjęcia turystów zagranicznych do 15.000 osób (w r. 1966 — 10.000 osób). Między innymi warto wymienić organizację tzw. „Międzynarodowej wioski wakacyjnej” w Ośrodku Turystyki Wodnej PTTK w Nidzie, akcję zwaną „PTTK tranzyt service” w Warszawie dla turystów przejeżdżających przez stolicę naszego kraju do ZSRR oraz ciekawe formy obsługi amatorów wędkarstwa.

Międzynarodowy Rok Turystyki w Polsce stanie się również okazją do różnorodnych inicjatyw mających na celu podniesienie poziomu usług, rozszerzenie ułatwień dla turystów zagranicznych. Tym celem służy ogłoszony przez GKKFiT i „Express Wie-

czorny” wielki konkurs „Jadą goście jadą...”, do którego Zarząd Główny PTTK zgłosił swój akces, udzielając wszechstronnego poparcia dla tej cennej imprezy. Organizatorzy konkursu zanotowali już szeroki udział komórek PTTK, które zgłosiły interesujące pomysły. Warto wymienić dla przykładu inicjatywę Okręgu Mazowieckiego PTTK, który zorganizował w ramach konkursu „Jadą goście jadą...” współzawodnictwo między swoimi ogniwami oraz między schroniskami w zakresie uatrakcyjnienia, usprawnienia i podniesienia wartości usług. Inicjatywa ta trafia w sedno sprawy, gdyż właśnie te cechy decydująco wpływają na opinię turystów nie tylko zagranicznych, ale i krajowych, o poziomie naszej turystyki.

Jest nas, członków PTTK, około 300.000, baza PTTK dysponuje ok. 30.000 miejsc noclegowych, wszystkimi formami naszej działalności obejmujemy ok. 9.000.000 uczestników ruchu turystycznego w Polsce i choć PTTK-owska turystyka zagraniczna w stosunku do tej liczby stanowi jedynie ok. 0,5%, to jednak wszelkiego rodzaju inicjatywy, praca tysięcy działaczy, doświadczonych krajoznawców i turystów, fachowych pracowników PTTK mogą i napewno zwielokrotnią dorobek turystyki w Polsce i nasz wkład do Międzynarodowego Roku Turystyki.

KTO ILE PŁACI?

PLENARNE zebranie Zarządu Głównego PTTK podjęło uchwałę o rozwoju organizacyjnym Towarzystwa, w której poważną rolę odgrywają przywileje członkowskie większe niż dotychczas. Chodzi bowiem o to, by działaczom, członkom PTTK za ich pracę, działalność dawać określone ulgi, zniżki w schroniskach, wypożyczalniach sprzętu turystycznego itp.

W wyniku tej uchwały opracowane zostały nowe rozszerzone zarządzenia o zniżkach noclegowych i wypożyczalniach sprzętu turystycznego PTTK.

Publikujemy je poniżej.

ZARZĄDZENIE Nr 3/67

w sprawie zasad udzielania zniżek organizacyjnych w obiektach turystycznych PTTK i wypożyczalniach sprzętu turystycznego PTTK

§ 1.

W wykonaniu uchwały Zarządu Głównego PTTK z dn. 25.XI.66 r. ustala się następujące rodzaje zniżek organizacyjnych w PTTK:

- 1) zniżka 80 — 15% od cen za noclegi w obiektach PTTK, według zasad określonych w §§ 3—6 zarządzenia; opłata za nocleg nie może być niższa od 7,50 za dobę,
- 2) zniżka 25% przy korzystaniu z wypożyczalni sprzętu turystycznego PTTK.

§ 2.

Zniżka od cen za noclegi

1. 80% zniżka przysługuje Członkom Honorowym PTTK oraz Zasłużonym Działaczom Turystyki.
50% zniżka przysługuje posiadaczom Złotej Odznaki PTTK.
30% zniżka przysługuje posiadaczom Srebrnej Odznaki PTTK.
2. Zniżka przysługuje bez względu

na rodzaj zajmowanego pomieszczenia i okres pobytu w obiekcie PTTK.

3. Zasłużeni działacze turystyki wykazują swoje uprawnienia na podstawie legitymacji GKKFiT, a pozostałe osoby wymienione w ust. 1 — na podstawie legitymacji Zarządu Głównego PTTK.

§ 3.

1. 25% zniżka przysługuje:

- 1) członkom władz PTTK: Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńkiego i Komisji Statutowych ZG PTTK oraz analogicznych władz i komisji na szczeblu okręgu i oddziału PTTK,
- 2) przodownikom i organizatorom turystyki, będącym członkami PTTK,
- 3) członkom PTTK o 3-letnim stażu członkowskim (zaliczeniem ewentualnego stażu

w organizacjach wymienionych w pkt. 4 i 5),

- 4) opiekunom i członkom Szkolnych Kół PTTK oraz Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych, będących członkami zbiorowymi oddziałów PTTK,
- 5) członkom drużyn harcerskich będących członkami zbiorowymi oddziałów PTTK.
2. 1) osobom wymienionym wyżej w ust. 1, pkt 1—3 przysługuje zniżka bez względu na rodzaj zajmowanego pomieszczenia przez okres najwyżej 6 dni pobytu w jednym obiekcie PTTK (do 12 dni w obiektach na szlakach wodnych),
- 2) osobom wymienionym wyżej w ust. 1, pkt 4 i 5 przysługuje zniżka wyłącznie w grupach co najmniej 5-osobowych zakwaterowanych w pomieszczeniach nie mniejszych niż sale 10-osobowe (a w ich braku — w pomieszczeniach 6—9-osobowych) przez okres najwyżej 6 dni pobytu w jednym obiekcie PTTK,

- 1) osoby wymienione wyżej w ust. 1, pkt 1—3 oraz opiekunowie szkolnych kół wykazują swoje uprawnienia na podstawie legitymacji wydanej przez władze PTTK właściwych szczebli, ważnej na dany rok. Okres stażu powinien być wykazany opicieniem składek lub stwierdzeniem władzy PTTK, wystawiającej legitymację,

- 2) członkowie organizacji wymienionych wyżej w ust. 1, pkt 4 i 5 powinni być wpisani na imienną listę poświadczoną przez organizację i oddział PTTK stwierdzający przynależność tej organizacji do PTTK; kopia listy pozostaje w obiekcie PTTK.

§ 4.

- 20% zniżka przysługuje:
 - 1) studentom,
 - 2) uczniom szkół podstawowych, średnich, szkół zawodowych, przyzakładowych oraz szkół wojskowych.
- Zniżka przysługuje wyłącznie dla grup zorganizowanych liczących co najmniej 10 osób, zakwaterowanych w pomieszczeniach nie mniejszych niż sale 10-osobowe (w ich braku, w pomieszczeniach 6—9-osobowych) przez okres najwyższe 6 dni pobytu w jednym obiekcie PTTK.
- Podstawą przyznania zniżki jest imienna lista uczestników poświadczona przez kierownictwo szkoły lub organizację młodzieżową; kopia listy pozostaje w obiekcie PTTK.

§ 5.

- 15% zniżka przysługuje członkom PTTK po opłaceniu całorocznej składki.
- Zniżka przysługuje osobom zakwaterowanym w pomieszczeniach co najmniej 3-osobowych przez okres najwyższe 6 dni pobytu w jednym obiekcie PTTK (do 12 dni w obiektach na szlakach wodnych).

3. Podstawę przyznania zniżki stanowi legitymacja PTTK ważna na dany rok.

§ 6.

1. Członkowie Związku Młodzieży Wiejskiej i Ludowych Zespołów Sportowych mogą w okresie sezonowym ubiegać się o przyznanie im w określonym obiekcie PTTK 15% bonifikaty dla grup wycieczkowych złożonych przynajmniej z 35 osób na pobyt nie krótszy niż 3 dni.
2. Okres pobytu i warunki zakwaterowania wymagają uprzedniego uzgodnienia z kierownictwem obiektu PTTK.
3. Opłata za 1 nocleg nie może być niższa od zł 10.— za dobę.

§ 7.

Zniżka przy korzystaniu z wypożyczalni sprzętu turystycznego PTTK

Zniżka przysługuje wszystkim członkom PTTK i osobom wymienionym w § 2—3 za okazaniem ważnej na dany rok legitymacji wydanej przez władze PTTK odpowiednich szczebli albo legitymacji wymienionych w § 2 ust. 3.

§ 8.

1. Zobowiązuje się Zarządy Okręgów, Zarządy Oddziałów, BEF(BUT) PTTK do nadzoru nad stosowaniem niniejszego zarządzenia i rozesłania go do wszystkich jednostek działających na terenie oraz do wszystkich obiektów PTTK.
2. Zarządzenie niniejsze powinno być wywieszane na widocznym miejscu we wszystkich obiektach turystycznych PTTK i wypożyczalniach sprzętu turystycznego.

§ 9.

Tracą moc obowiązującą:

- 1) zarządzenie Nr 5/66 Zarządu Głównego PTTK z 31.VIII.1966 r. w sprawie zasad udzielania zniżek organizacyjnych w obiektach turystycznych PTTK,
- 2) postanowienie o udzielaniu 20% zniżki w wypożyczalniach turystycznych PTTK podane w piśmie ZG PTTK według rozdziałnika l.dz. E/6925/61 z 7.V.1962 r.

§ 10.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1967 r.

Skarbnik Sekretarz Generalny
(J. Sierpiński) (S. Strogulski)

WE WROCŁAWIU I W SZCZECINIE

(Sesje wyjazdowe Prezydium Komisji Przewodniczej ZG PTTK)

KOMISJA Przewodnicza Zarządu Głównego nakreśliła w bieżącej kadencji szeroki program działania. Wykorzystano uroczystości jubileuszowe 90-lecia przewodnictwa turystycznego w Polsce i centralne obchody, które się odbyły w Zakopanem 1965 r. dla zorganizowania Ogólnopolskiego Sejmiku Przewodniczego.

Ze zgłoszonych tam wniosków oraz programu Komisji powstał plan działania. W wyniku jego realizacji znowelizowano przepisy przewodniczej, dzięki którym ukaże się niebawem nowe Zarządzenie Przewodniczącego GK KFiT, regulamin dla przewodników miejskich, terenowych, górskich i oddzielny dla przewodników zakładowych; regulaminy komisji kwalifikacyjno-egzaminacyjnych W/M/KKFiT i inne. Zarząd Główny PTTK wydał opracowany przez Komisję regulamin Komisji Przewodniczej PTTK. Komisja opracowuje ponadto nowelizację cennika, zasady ubezpieczeń przewodników, podatku od wynagrodzeń za przewodnictwo, opieki lekarskiej. Przygotowywany jest także do druku „Poradnik metodyczny dla przewodników, opracowywane przepisy umożliwiające zatrudnienie przewodników na etatach, zaopatrzenie przewodników w elektrofony, ustalane programy i środki na szkolenie.

Ważnym, zagadnieniem w pracy Komisji jest obok wymienionych, bezpośredni kontakt z terenem. Przeprowadzono szereg wizytacji instruktażowych oraz podjęto program sesji wyjazdowych Prezydium Komisji.

Sesje te mają na celu bezpośrednie zorientowanie się Komisji ZG w sytuacji i problemach przewodnictwa na terenie wybranego województwa, oraz pomoc Okręgowej Komisji Przewodniczej i zarządom kół przewodniczych w rozwiązywaniu tych problemów.

Pierwsza sesja odbyła się we Wrocławiu. Okręg wrocławski posiada 16 kół przewodniczych zrzeszających 506 przewodników, w tym 218 górskich — sudeckich, 158 terenowych — nizinnych, 103 miejskich i 27 zakładowych. Przewodnicy ci oprowadzili w roku 1966 11.588 wycieczek z 544.364 uczestnikami. 46 przewodników posiada uprawnienia do oprowadzania wycieczek zagranicznych, a 130 mimo znajomości języków obcych, tych uprawnień dotychczas jeszcze nie uzyskało. OKP planuje zwiększenie liczby przewodników poprzez przeszkolenie w 1967 r. 440 kandydatów na 14 kursach.

W dwudniowych obradach, w których uczestniczyli członkowie OKP, przedstawiciele zarządów kół przewodniczych (z wyjątkiem Jeleniej

Góry) wzięli udział między innymi: przewodniczący WKKFiT — tow. Z. Kucia i jego zastępca Wł. Igielski, przedstawiciele Wydziałów Propagandy KW i KM PZPR, prezes Zarządu Okręgu PTTK prof. Marian Kocot, wiceprezes Zbigniew Kukiz.

Przedstawiona przez przewodniczącą OKP — kol. B. Świątkowską analiza działalności przewodniczej na terenie województwa oraz ożywiona i rzeczowa dyskusja pozwoliła na wyjaśnienie wielu spraw oraz przyjęcie szeregu postulatów. Między innymi uznano za konieczne rozszerzenie składu OKP dla uzyskania właściwej reprezentacji interesów przedstawicieli wszystkich dziedzin przewodnictwa oraz przydzielenia przez Biuro Okręgu pomocy technicznej dla Komisji. Wyjaśniono tryb kwalifikowania kandydatów na kursy przewodniczej oraz ustalono, że warunkiem przyjęcia na kurs jest znajomość co najmniej jednego języka obcego.

Uznano konieczność weryfikacji tras zwiedzania pod kątem dostosowania ich do współczesnych potrzeb. Postanowiono zwiększyć kontrolę pracy przewodników oraz tzw. „dzikich wycieczek”.

Szeroko omówione zostały problemy pracy wewnątrz kół przewodniczych, zwłaszcza dotyczące tworzenia prawidłowych warunków co do doszkalania przewodników, oddziaływania na estetyczną i ideową postawę członków kół przewodniczych, a także sprawy odnoszące się do udziału przewodników w rozwiązywaniu bieżących ogólnych zadań PTTK.

W posiedzeniu Prezydium Komisji Przewodniczej ZG w Szczecinie wzięli udział, obok członków OKP i przedstawicieli kół przewodniczych, naczelnik Wydziału Ruchu Krajowego GKKFiT — K. Pieleśzek, przedstawiciele Wydziału Propagandy KW i KM PZPR — tow. B. Szudera i St. Goldman, zastępca przewodniczącego WKKFiT — A. Wolicki, przewodniczący MKKFiT — R. Zabor, sekretarz WR OFSWFiT — Z. Wędołowski oraz prezes Zarządu Okręgu — K. Tandaj i sekretarz Zarządu Okręgu — A. Polański.

Podczas obrad wiceprzewodniczący WKKFiT wręczył kol. W. Domańskiej — sekretarzowi OKP odznakę Zasłużonego dla woj. Szczecińskiego „Gryf Pomorski”.

Jak wynikało z referatu przewodniczącego OKP — kol. J. Więskiego, przewodnicy na terenie województwa są zorganizowani w 6 kołach i liczą 260 osób. Najliczniejszą 189-osobową grupę stanowią przewodnicy miejscy w Szczecinie. Wśród pozostałych jest 38 przewodników zakładowych i 25 przewodników terenowych. Nadto 8 przewodników posiada wspólne uprawnienia — miejskie i zakładowe, 78 przewodników jest uprawnionych do prowadzenia wycieczek zagranicznych. W roku 1967 planuje się zorganizowanie 4-ch kursów. Przewodnicy szczecińscy oprowadzili w 1966 r. 3.577 wycieczek z 153.430 uczestnikami.

W obradach szczecińskich wy-

stąpiły naogół problemy podobne Wrocławowi. Uzgodniono więc i przyjęto w wielu sprawach analogiczne wnioski i postulaty.

Oddzielnie potraktowana została jednak sytuacja w Kole Przewodników Miejskich w Szczecinie, gdzie praca samorządu okazała się nie wystarczająca dla prowadzenia działalności wychowawczej wśród członków, a kontrola pracy przewodników ograniczała się jedynie do sprawdzania wiadomości fachowych, bez zwrócenia uwagi na postawę ideową i etyczną przewodników. Uczestnicy obrad omówili ponadto specyficzne problemy dla Szczecina, jak przygotowanie przewodników do oprowadzania turystów szwedzkich oraz marynarzy statków zagranicznych.

Przebieg sesji wrocławskiej i szczecińskiej potwierdził słuszność organizowania tego typu posiedzeń Komisji Przewodniczej ZG PTTK. Zebrania te wykazały, że przewodnicy w obu województwach spełniają ważną rolę w krzewieniu rzetelnej wiedzy o Polsce, stanowią zespół ludzi w olbrzymiej większości reprezentujących wszechstronną wiedzę tak o historii jak i o współczesnym życiu Polski. W obu województwach PTTK i przewodnicy uzyskują od władz politycznych i państwowych opiekę i pomoc, co niewątpliwie podniesie rangę ich pracy i wpłynie na dalszą aktywność.

działania i w zasadzie nie jest związana z poszczególnymi rezerwatami i pomnikami przyrody znajdującymi się przecież na ogół poza parkami narodowymi.

Zorganizowanie stałej opieki nad takimi obiektami przez osoby zamieszkujące w ich pobliżu, na podobnych zasadach jak to ma miejsce z opieką nad zabytkami kultury narodowej prowadzoną przez PTTK, może mieć decydujące znaczenie dla zapewnienia ochrony tych obiektów na codzień.

W związku z podjętą na Zjeździe Aktywu Ochrony Przyrody PTTK w Lubostroniu w dn. 26—27.II.1966 r. uchwałą w tej sprawie, Prezydium Komisji Ochrony Przyrody Zarządu Głównego PTTK opracowało i rozesłało w teren do zaopiniowania instrukcję regulującą tryb powoływania Społecznych Opiekunów nad Obiektami Przyrody, zakres ich działań i sprawy organizacyjno-ewidencyjne oraz zasady sporządzania dokumentacji obiektów przyrodniczych w poszczególnych okręgach i oddziałach PTTK.

Plenarne posiedzenie Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK w dniu 17.XII.1966 r. po rozpatrzeniu tych dokumentów w świetle uwag nadesłanych z komisji okręgowych oraz zgłoszonych w toku dyskusji, podjęto uchwałą zatwierdzającą przedłożone materiały.

W myśl instrukcji, społeczną opiekę nad obiektami przyrody mogą sprawować — indywidualnie — obywatele PRL po ukończeniu 18 lat życia, bez względu na przynależność organizacyjną, zaś zbiorowo — ogniwa organizacji społecznych.

Warunkiem powierzenia opieki jest miejsce zamieszkania opiekuna lub siedziba organizacji społecznej w pobliżu obiektu przyrody podlegającego ochronie.

Zgłoszenia, na piśmie, przyjmują Oddziały (KOP) PTTK. Na ich podstawie Zarządy Okręgów PTTK wystawiają tymczasowe zaświadczenia (w przyszłości legitymacje) podpisane przez władze okręgu PTTK i Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody. W okręgu PTTK też prowadzona będzie kartoteka rezerwatów i pomników przyrody oraz ewidencja społecznych opiekunów nad nimi.

Zadaniem Społecznego Opiekuna nad powierzonym mu obiektem przyrody jest:

- dogłądanie oraz zapobieganie niszczeniu lub uszkodzeniu przedmiotu opieki,
- zawiadamianie konserwatora przyrody o stanie i zagrożeniu całości lub części danego obiektu, o uszkodzeniu lub braku tablic informujących o jego ochronie,
- zawiadamianie organów MO o stwierdzonych wypadkach niszczenia lub zagrożenia chronionego obiektu przyrody, jeżeli okoliczności wymagają szybkiego działania,
- inicjowanie czynów społecz-

SPOŁECZNI OPIEKUNOWIE PTTK NAD OBIEKTAMI PRZYRODY

Prezydium Zarządu Głównego PTTK podjęło na swym posiedzeniu decyzję wyrażającą zgodę na propozycję Komisji Ochrony Przyrody ustanowienia funkcji społecznego opiekuna PTTK nad obiektami przyrody. Do chwili obecnej w dziedzinie ochrony przyrody działali jedynie strażnicy ochrony przyrody mający jednak szerszy zakres obowiązków aniżeli wynika to z funkcji społecznego opiekowania się nad poszczególnym obiektem przyrodniczym. Podczas wspomnianego posiedzenia Prezydium ZG PTTK określiło tę nową funkcję społeczną w naszym Towarzystwie w dziedzinie ochrony przyrody jako niezwykle cenny element wychowawczy zwłaszcza w odniesieniu do młodzieży. Społeczny opiekun nad obiektami przyrody będzie działał na wzór opiekuna nad zabytkami przyszłości.

Komunikując o tej decyzji publikujemy artykuł omawiający bliżej sprawy związane ze społecznymi opiekunami nad obiektami przyrody.

NA terenie kraju mamy obecnie, oprócz 11-u parków narodowych, ok. 500 rezerwatów leśnych, florystycznych, faunistycznych i innych o łącznej powierzchni ponad 31 tys. ha oraz ok. 5.100 pomników przyrody (pojedyncze drzewa lub grupy drzew, aleje, głązy narzutowe i skałki, które ze względu naukowych, historyczno-pamiątkowych, zdrowotnych i krajo- brazowych znajdują się pod ochroną prawną na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 1949 r. o ochronie przyrody).

Wśród aktywu PTTK od dawna dojrzewała myśl roztoczenia nad tymi obiektami opieki społecznej. W niektórych okręgach, jak np. warszawskim, wrocławskim, szczecińskim, akcja ta została podjęta samorzutnie, a wnioski w tej sprawie były niejednokrotnie zgłaszane na okręgowych i krajowych zjazdach PTTK.

Utworzona na podstawie ustawy i w wyniku porozumienia czterech organizacji — PTTK, LOP, PZN i PZZ — Straż Ochrony Przyrody ma dość szeroki zakres oraz teren

nych, zmierzających do poprawienia stanu i uporządkowania najbliższego otoczenia przedmiotu opieki,

- popularyzowanie wśród miejscowej ludności i uczestników wycieczek idei ochrony przyrody oraz wiedzy o chronionych obiektach przyrody.

W zależności od miejsca zamieszkania i lokalizacji obiektów przyrody, opieka nad jednym lub kilkoma pomnikami przyrody może być powierzona jednemu Opiekunowi, natomiast opieka nad rezerwatami, ze względu na ich obszar, w zasadzie powinna być powierzona kilku społecznym opiekunom.

Akcja ta nie obejmuje parków narodowych jako całości, na których ochrona jest uregulowana odrębnymi przepisami. (Stanowią one teren patrolowania grup Straży Ochrony Przyrody w porozumieniu z Dyrekcją Parku).

Jeśli chodzi o Straż Ochrony Przyrody, to jej członkowie zamieszkujący w pobliżu obiektów przyrodniczych powinni z reguły pełnić nad nimi funkcje opiekuńcze, co nie wyklucza ich udziału w innych akcjach podejmowanych w grupach rejonowych Straży.

Dotyczy to również opiekunów społecznych nad zabytkami kultu-

ry narodowej, jeżeli w obrębie tych zabytków i miejsca zamieszkania opiekuna znajdują się chronione pomniki przyrody i rezerwy.

Pożądanym jest również, aby społeczni opiekunowie powoływani spośród miejscowej ludności, wstępowali w szeregi PTTK, a następnie do Straży Ochrony Przyrody, gdyż w ten sposób będą mieli większą szansę oddziaływania na środowisko społeczne oraz współpracy w ochronie przyrody z miejscowymi czynnikami.

Podjęta przez PTTK nowa forma działalności w ochronie przyrody jest akcją długofalową, obliczoną na objęcie opieką społeczną istniejących i przyszłych rezerwatów oraz pomników przyrody.

Spotkała się ona z przychylnym stanowiskiem ze strony Zarządu Ochrony Przyrody, Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, ze zrozumieniem i pomocą Wojewódzkich Konserwatorów Przyrody.

Jesteśmy więc przekonani, że już w roku bieżącym, oprócz dalszego zwiększenia stanu liczbowego i aktywności Straży Ochrony Przyrody, będziemy mieli wielu Społecznych Opiekunów sprawujących zaszczytne i honorowe funkcje opiekuńcze nad powierzonymi im obiektami przyrodniczymi.

także stać zalążkiem rozbudowy urządzeń turystycznych.

Pierwsze stacje turystyczne PTTK powstały po ostatniej wojnie na terenach górskich woj. krakowskiego z inicjatywy działaczy turystyki górskiej. Były one zakładane na szlakach i w miejscowościach, w których brak własnej PTTK-owskiej bazy noclegowej utrudniał rozwój turystyki. Były to przeważnie prymitywnie wyposażone małe, kilkuosobowe pomieszczenia w domkach góralskich.

Głównymi przeszkodami w rozwoju stacji turystycznych w tym okresie były: ogólny brak sprzętu noclegowego, brak środków na zakup wyposażenia, niewłaściwe opodatkowanie właścicieli pomieszczeń — kierowników stacji.

W miarę uzyskiwania przez PTTK środków na zakupy nowego wyposażenia noclegowego dla stałych obiektów turystycznych, będąca w dobrym stanie część wycofanego z tych obiektów sprzętu, była przeznaczona dla stacji turystycznych.

Znaczenie stacji turystycznych jako pomocniczej bazy noclegowej PTTK znalazło pełne poparcie ze strony Ministerstwa Finansów, które w sposób korzystny dla właścicieli pomieszczeń — kierowników stacji, ustaliło zasady ich opodatkowania. Stało się to bodźcem do częściowego wyposażenia stacji w sprzęt zakupiony przez właścicieli pomieszczeń, którzy dzięki temu uzyskiwali lepsze warunki umowy-zlecenia. Stacje dobrze zlokalizowane i eksploatowane, jak np. w okręgu kieleckim, które przynoszą Oddziałom PTTK poważne zyski, są corocznie kosztem około 30% zysku, wyposażane w nowy sprzęt noclegowy, zastępujący sprzęt zużyty, lub przestarzały.

Ponieważ baza noclegowa stacji turystycznych PTTK szybko rośnie, obejmując przeważnie południową część Polski i osiągając obecnie ponad 6,6 tys. miejsc, co stanowi około 20% całej bazy noclegowej PTTK, — potrzeby w zakresie wyposażenia i modernizacji sprzętu w stacjach stale rosną i wymagają zaspokojenia.

Poniższe zestawienie cyfrowe daje obraz rozwoju stacji turystycznych PTTK w ostatnich latach:

ZIELONE ŚWIATŁO DLA STACJI TURYSTYCZNYCH

SZYBKO rosnący ruch turystyczny w Polsce spowodował konieczność rozszerzenia pomocniczej bazy miejsc noclegowych do których zalicza się stacje turystyczne. Są one zakładane przez Zarządy oddziałów PTTK, które kierują do nich na noclegi przez swoje biura i ORT-y tych turystów, którzy nie mogli być przyjęci w przepięknych obiektach własnych PTTK, o ile takie w danej miejscowości istnieją (Zarządzenie ZG PTTK Nr 2/12). Stacje są także wielką pomocą dla turystów indywidualnych.

Zasady zakładania i eksploatacji stacji turystycznych PTTK wraz ze wzorem ramowym umowy agencyjnej podaje Instrukcja nr 6 ZG PTTK z 1962 r.

Stacja turystyczna PTTK jest pomocniczym obiektem noclegowym, wyposażonym w całości lub w części w sprzęt stanowiący własność PTTK. Stacje mieszczą się w jednej lub kilku izbach, w lokalu należącym do prywatnego właściciela, który w charakterze kierownika prowadzi eksploatację stacji na zasadach prowizyjnych pod firmą i na rachunek PTTK, na podstawie umowy-zlecenia, zawartej z właściwą jednostką organizacyjną PTTK.

Zakładanie nowych stacji jest uzależnione od opinii co do po-

trzeb ich powstawania, a także co do lokalizacji, wyrażonej przez Komisję Turystyki Górskiego Zarządu Głównego PTTK, jeżeli chodzi o tereny górskie, lub Komisji Turystyki Pieszej, w wypadku pozostałych terenów. Lokalizacja stacji wynika z rozeznania kierunków ruchu turystycznego, warunków komunikacyjnych, oraz potrzeb i możliwości noclegowych w danej okolicy, jest również uzależniona od wyszukania właściwego obiektu i zapewnienia odpowiedniego kierownictwa stacji.

Stacja turystyczna PTTK jest najtańszym sposobem popularyzowania nowych szlaków i miejscowości turystycznych. Może się ona

Lata	Ilość stacji	Ilość miejsc nocleg.	Ilość udzielonych noclegów w tys.	Uzyskane obroty w tys. zł	Koszty eksploatacyjne w tys. zł	Wynik eksploatacyjny		Zakup wyposażenia w tys. zł
						ogółem w tys. zł + lub	Na 1 miejsc. nocleg. w zł	
1963	178	3897	176,3	2362,9	1752,7	+610,2	188,7	285,2
1964	186	4636	229,0	4106,8	3233,8	+853,0	194,3	246,9
1965	215	5756	312,8	5883,9	4478,1	+1405,8	244,2	436,5
trzy kwart. 1966	214	6680	342,1	6046,1	4493,4	+1552,7	215,6	406,0

Wykazane za trzy kwartały 1966 r. obroty i wyniki przekraczające całoroczne wyniki lat ubiegłych pozwalają stwierdzić że nastąpi rozwój tej pomocniczej bazy

noclegowej PTTK, która w znacznym stopniu pomaga komórkom organizacyjnym PTTK w prowadzeniu ich działalności programowej.

PREZYDIUM OBRADUJE

18.I.1967 r.

Prezydium przyjęło informację, o konkursie organizowanym z okazji 50-lecia Rewolucji Październikowej przez miesięcznik radziecki „Tourist” i tygodnik polski „Światowid” pod hasłem: w ZSRR — „Co wiesz o Polsce”, w Polsce — „Co wiesz o ZSRR”.

Radziecki Komitet Organizacyjny ufundował nagrody główne w postaci wyjazdów do Polski, Polski Komitet proponuje ufundowanie takich nagród w formie siedmiu wyjazdów do ZSRR.

Prezydium postanowiło włączyć się czynnie do tego konkursu upowładniając sekretarza generalnego Stefana Strugulskiego do zajęcia się tą sprawą.

Prezydium udzieliło ponadto zezwolenia na rejestrację oddziałowi zakładowemu PTTK przy Hucie Warszawa.

8.II.1967 r.

Prezydium obradowało w Zakopanem i było poświęcone aktualnym problemom GPR PTTK oraz organizacji obsługi ruchu turystycznego w Zakopanem.

Na podstawie przedłożonych materiałów oraz w toku dyskusji stwierdzono, że dla dalszego rozwoju GPR powinny być spełnione następujące warunki: polepszenie bazy technicznej sprzyjającej podniesieniu sprawności i bezpieczeństwa ratowników, ograniczenie kosztów administracyjnych wzrost dotacji Zarządu Głównego PTTK na potrzeby GPR w granicach 10% (warto tu podkreślić, że na rok 1967 wzrost ten wynosi 330 tys. zł), poszukiwanie innych źródeł finansowania działalności GPR jak np. opłaty ze strony ratowanych, instytucji korzystających z usług GPR itp.

Prezydium zwróciło również uwagę na sprawy merytoryczne w pracy GPR. I tak stwierdzono konieczność skoordynowania ruchu speleologicznego w związku z chaosem jaki panuje w tej dziedzinie, że wspomniemy nieprzygotowane wyprawy różnych klubów i instytucji, wypadki jakie ostatnio miały miejsce. GPR i członkowie Prezydium byli zgodni co do konieczności ograniczenia ilości organizacji urządzających wyprawy speleologiczne. Program działania w tym kierunku opracuje Komisja Speleologii ZG PTTK wspólnie z zastępcą sekretarza generalnego W. Militem. Uznano również za celowe skoordynowanie prac prowadzonych przez GPR a związanych z profilaktyką. Rozważano wreszcie potrzebę stworzenia stałej ekspozycji muzealnej GPR.

Prezes Towarzystwa Piotr Gajewski podsumowując dyskusję wyraził duże uznanie dla kierownictwa GPR i jego ratowników. Wyraził

przy tym nadzieję, że mimo trudności — przy wspólnych wysiłkach dadzą się zrealizować wnioski i postulaty wysunięte przez Zarząd GPR-u.

Prezes GPR — Jerzy Ustupski podziękował skolei serdecznie Prezydium za opiekę nad GPR.

Członkowie Prezydium ocenili także pozytywnie pracę oddziału zakopiańskiego PTTK, szczególnie w zakresie obsługi ruchu turystycznego. Przyjęte zostały wnioski oddziału, który postulował:

- przyspieszenie realizacji zamierzeń inwestycyjnych: odbudowy spalonego DW im. Stolarczyka, budowy nowego schroniska przy Morskim Oku, rozbudowy schroniska „Murwaniec”.

- dokonanie zmian w dotychczasowych umowach poręczających, w celu materialnego zainteresowania Oddziału PTTK w Zakopanem wynikami działalności schronisk oraz stworzenia funduszu dla pokrywania ewentualnych niedoborów tzw. ryzyka handlowego związanego z prowadzeniem schroniska na rachunek oddziału.

- uporządkowanie stanu majątkowego i własności PTTK na terenie Tatr i Podhala.

Prezydium rozważało również sytuację oddziału w sprawie kwater prywatnych apelując do miejscowych władz o pozostawienie tych kwater w gestii oddziału zakopiańskiego PTTK. Omawiano ponadto kwestię przejęcia schroniska na Wyżnej uzależniając decyzję od ekspertyzy technicznej. Zwrócono wreszcie uwagę na konieczność usprawnienia informacji turystycznej i zwiększenia ilości przewodników władających obcymi językami, których dotkliwy brak daje się odczuć w Zakopanem.

15.II.1967 r.

Prezydium zatwierdziło na tym posiedzeniu projekt budżetu jednostkowego ZG PTTK na rok 1967 zamykający się sumą dochodów i wydatków 47.176.000.— zł. Zatwierdzono również projekty planów techniczno-finansowych przedsiębiorstw ZG PTTK: „Domów Turysty” z obrotami handlowymi 76.929.000.— zł, akumulacją 4.595.000.— zł i zyskiem bilansowym 3.550.000.— zł, Biura Turystyki Zagranicznej PTTK z obrotami 71.000.000.— zł, akumulacją 2.210.000.— zł i zyskiem 1.980.000.— zł.

Prezydium ZG PTTK rozpatrzyło wreszcie projekt zbiorczego budżetu centralnego PTTK na rok 1967 zaopiniowany przez Komisję Planu i Budżetu ZG PTTK witając z zadowoleniem proponowaną poprawę wyników eksploatacyjnych. Projekt zbiorczego budżetu centralnego zamykający się sumą dochodów i wydatków 223.933.000 zł został przyjęty. Będzie on przedłożony do zatwierdzenia przez zebranie plenarne ZG PTTK w kwietniu 1967 r.

W sprawach różnych Prezydium udzieliło zezwolenia na rejestrację oddziałowi terenowemu PTTK w

Krośnie Odrzańskim i zakładowemu przy wytwórni Lamp Elektrycznych im. Róży Luksemburg w Warszawie.

Ponadto w związku z pojawieniem się w terenie coraz to nowych odznak jak np. „Miłośnik Roztocza”, „Szlakami 1000-lecia Ziemi Kieleckiej”, wydawanych przez jednostki organizacyjne PTTK bez porozumienia z ZG — Prezydium zaleca opracowanie odpowiednich wniosków ogólnych i przedstawienie ich na Plenum ZG.

TURYSTYCZNE SZKOLENIE NAUCZYCIELI

PODOBNIENIE jak w latach ubiegłych, Zarząd Główny PTTK organizuje szkolenie dla nauczycieli w zakresie turystyki kwalifikowanej. W bieżącym roku zostanie ono przeprowadzone przez Komisję Młodzieżową, Komisję Turystyki Górskiej i Kolarskiej na specjalnych kursach centralnych. Ich celem jest doskonalenie nauczycieli będących aktywistami krajoznawczo-turystycznymi w prowadzeniu górskich obozów wędrownych oraz krzewienie wiedzy o turystyce kolarskiej i popularyzowanie jej wśród młodzieży szkolnej.

Program kursu dla kierowników górskich szkolnych obozów wędrownych i kandydatów na przodowników turystyki górskiej obejmuje metodykę wędrowni kolarskiej w zakresie organizacyjno-technicznym oraz zagadnienia krajoznawcze w aspekcie dydaktyczno-wychowawczym.

Kurs ten odbędzie się w formie 14 dniowego obozu wędrownego w dniach 8—21 sierpnia br. Trasa przebiegać będzie przez Pogórze Wielickie, Beskid Wyspowy, Pogórze Ciężkowickie, Beskid Niski i Sądecki.

Kurs instruktorski dla przodowników turystyki kolarskiej, (nauczycieli czynnie uprawiających kolarstwo) przebiegać będzie w 16 miast w 5 turnusach po 14 dni: I — 2.07.—15.07; II — 17.—29.07; III — 13.08. — 26.08.67). Szkolenie na tym kursie obejmować będzie metodykę szkolenia kolarstwa podstawowego; metodykę nauczania jazdy na regularność, czas, azymut, przebieg kolarski oraz zagadnienia krajoznawcze.

Organizatorzy kursów pokrywają koszty noclegów, wyżywienia (37 zł dziennie), wykładów oraz materiałów szkoleniowych. Po zakwalifikowaniu uczestników na kurs Komisja Młodzieżowa ZG PTTK wystąpi do kuratoriów o zwrot kosztów podróży dla nauczycieli.

Zgłoszenia na kurs przyjmują wszystkie oddziały PTTK (Rady Opiekunów SKKT) oraz SWOKT i zarządy okręgów (Komisje Młodzieżowe), gdzie również można zasięgnąć szczegółowych informacji.

Komisja Młodzieżowa ZG PTTK

Z ŻYCIA OKRĘGÓW, ODDZIAŁÓW I KOŁ

ZOBOWIĄZANIA BYTOMIA

Zarząd Oddziału PTTK w Bytomiu podjął cenne zobowiązania mające na celu rozwój organizacyjny naszego Towarzystwa. Oddział postanowił zwiększyć do końca 1967 roku ilość członków PTTK o 1.000 osób, założyć 10 nowych kół zakładowych PTTK, wciągnąć na członków zbiorowych Towarzystwa wszystkie szkolne koła krajoznawczo-turystyczne z terenu Bytomia.

REALIZACJA SOSNOWCA I CHORZOWA

Zarząd Oddziału PTTK w Sosnowcu już nadesłał meldunki o realizacji swoich zobowiązań co do organizowania nowych kół zakładowych PTTK. I tak powstały koła w: Międzyzakładowej Górniczej Spółdzielni Mieszkaniowej „Zagłębie” w Sosnowcu z 67 członkami, Sosnowieckich Hutach Szkła z 19 członkami, w Zakładach Przemysłu Dziewiarskiego z 25 członkami i Przedsiębiorstwie Robór Górniczych w Sosnowcu z 21 członkami.

Również i Oddział PTTK w Chorzowie zameldował o utworzeniu nowego Koła PTTK przy Prezydium MRN w Chorzowie z 28 członkami, którego prezesem jest kol. Królikowska.

KONKURS NA NAJLEPSZĄ WIEJSKĄ PLACÓWKĘ KULTURALNĄ W 1967 R.

W Katowicach został ogłoszony konkurs na najlepszą wiejską placówkę kulturalną w 1967 roku, działającą w woj. katowickim. Współorganizatorem tego konkursu jest Zarząd Okręgu PTTK w Katowicach. Jednym z celów programowych jest pogłębienie wiedzy o regionie, tworzenie izb pamiątek, roztaczania opieki nad sztuką ludową i jej twórcami itp.

ZMS I PTTK W KATOWICACH ROZSZERZAJĄ WSPÓŁPRACĘ

W SZCZYRKU odbyło się pod przewodnictwem kol. A. Zabińskiego wspólne posiedzenie Prezydium Zarządu Wojewódzkiego ZMS i Zarządu Okręgu PTTK w Katowicach.

Obradowano nad dalszym rozwojem turystyki wśród młodzieży.

Przedstawiciele obydwu organizacji po szerokiej dyskusji ustalili wspólny program działania zmierzający do pełnego wykorzystania walorów turystyki oraz krajoznawstwa jako bardzo ważnych czynników w procesie wychowania młodzieży.

Oceniono dotychczasową współpracę obydwu organizacji w dziedzinie turystyki w województwie katowickim jako niedostateczną. Podjęta na posiedzeniu w Szczyrku uchwała oraz podpisana umowa określiły nowe formy współpracy ZMS — PTTK.

Postanowiono połączyć działającą przy ZW ZMS komisję do spraw turystyki z komisją młodzieżową przy Zarządzie Okręgu PTTK.

Wszystkie ogniwa ZMS, od zarządów powiatowych i miejskich po koła w większych zakładach pracy, nawiązując ścisłe kontakty i opracując własne programy rozwoju turystyki i krajoznawstwa wśród młodzieży na swoim terenie. Zarządy ZMS udziałem będą wszechstronnej pomocy nowopowstającym kołom PTTK popularyzując najlepsze przykłady współpracy obu organizacji, wśród nich zwłaszcza, Oddziału PTTK przy kopalni „Wujek”.

NOWE KOŁA PTTK

W 22-gą rocznicę wyzwolenia Jarocina w tamtejszych Zakładach Przemysłu Maszynowego Leśnictwa zostało utworzone Koło PTTK. Liczy ono 27 członków. Jego prezesem został Jerzy Zwierzchowski. Na początku swej pracy członkowie PTTK z JZPML podjęli się opieki i konserwacji liczącego 57 km szlaku Mickiewiczowskiego, który prowadzi przez powiat jarociński.

Również w Wałczu narodziło się nowe koło PTTK, tym razem wojskowe. Liczy ono 35 członków. Powstały jednocześnie sekcje: kajakowa i żeglarska. W skład zarządu weszli Waldemar Suchecki, Andrzej Baculewski, Witold Kowalski. Koło rozpoczęła swą pracę od organizacji kursu żeglarskiego. Zadeklarowało również współpracę przy organizacji ogólnopolskiego zlotu turystycznego w Wałczu nad jez. Raduń.

SUKCES KOLARSKIEGO KLUBU W GLIWICACH

W konkursie na najlepszy klub kolarski PTTK, ogłoszonym przez Zarząd Główny PTTK Gliwicki Klub Kolarski im. Władysława Huzy zajął I miejsce, wyprzedzając znane i silne kluby w Bytomiu i Szczecinie. W turystycznym wieloboju kolarskim zajął on pierwsze miejsce drużynowo, a indywidualnie wielobój wygrał Marek Kumosiński przed Krystianem Salwiczkiem i Markiem Pietrzykiem (wszyscy z Gliwic). W konkursie klubowym na najaktywniejszego turystę kolarza roku zwyciężył Krystian Salwiczek, otrzymując piękny puchar przechodni, ufundowany przez MKKFiT w Gliwicach.

Działacze PTTK natomiast opracują specjalny program szkoleniowy, zgodnie z którym ZMS będzie prowadził nauczanie aktywu turystyczno-krajoznawczego. Odbywać się to będzie na kursach specjalnych oraz na 21 działających w województwie katowickim wieczorowych szkołach aktywu ZMS. Planuje się bowiem nie tylko zwiększenie liczby kwalifikowanych wycieczek i przewodników, ale także szersze zainteresowanie młodzieży turystyką kwalifikowaną.

Począwszy od bieżącego roku PTTK i ZMS opracowywać będą wspólne plany imprez turystyczno-krajoznawczych. W br. dotyczą one już imprez związanych z obchodami 50 rocznicy Rewolucji Październikowej. Z wspólnej inicjatywy Zarządu Wojewódzkiego ZMS i Zarządu Okręgu PTTK, zorganizowany zostanie Rajd Szlakiem Walk IV Obwodu Armii Ludowej, który stanie się doroczną imprezą, podobnie jak podjęty przez działaczy z Bielska-Białej Rajd Szlakiem Partyzantów Beskidzkich, doroczny rajd po Ziemi Gliwickiej, czy też ZMS-owski Rajd Szlakiem Obrońców Katowic. Imprezy te są przykładem, jak łączyć można walory wypoczynkowe z poznawaniem piękna kraju lub regionu, jego bogatej przeszłości i dorobku ostatnich lat.

Niezależnie od wspólnych imprez turystyki kwalifikowanej obydwie organizacje zwrócą większą uwagę na popularyzację wśród młodzieży licznych odznak turystycznych PTTK. Szerokie możliwości współdziałania otwierają się wreszcie wszelkiego rodzaju inicjatywom co do wspólnego, racjonalnego organizowania przez ZMS i PTTK wypoczynku świątecznego młodzieży oraz zagospodarowania turystycznego najbardziej uczęszczanych szlaków i ośrodków.

W RZESZOWIE DOBRZE Z MŁODZIEŻĄ

KOMISJA Młodzieżowa przy Zarządzie Okręgu PTTK w Rzeszowie działa od 1959 r. Szczególny wzrost jej aktywności przypada na ostatnie lata, zwłaszcza po podpisaniu porozumień przez Zarząd Główny PTTK z Ministerstwem Oświaty, ZMS, ZMW i ZHP. Te porozumienia utorowały drogę do lepszej współpracy w dziedzinie organizacji turystyki i popularyzacji krajoznawstwa wśród młodzieży.

Rzeszowskiej Okręgowej Komisji Młodzieżowej w ciągu ostatniego roku najlepiej układała się współpraca z Kuratorium Okręgu Szkolnego i Związkiem Młodzieży Socjalistycznej. Dowodem tego są wspólnie organizowane wycieczki, rajdy i inne imprezy turystyczno-krajoznawcze. Imprez tego rodzaju było w województwie rzeszowskim w roku 1966 — 33 a uczestniczyło w nich 2.299 osób.

Komisja oprócz urzędzenia własnych lub wspólnych imprez turystycznych oraz popularyzacji wśród młodzieży krajoznawstwa i turystyki pomagała przy organizacji Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych i występowaniu tych kół do Towarzystwa na zasadzie członkostwa zbiorowego. Działalność ta spotkała się z wielkim zrozumieniem i poparciem ze strony Kuratorium Okręgu Szkolnego.

W wyniku tak pojętej współpracy między komisjami młodzieżowymi w oddziałach PTTK, a Inspektoratami Oświaty już ponad 200 SKKT jest zbiorowymi członkami PTTK.

Istnieje również wiele innych form współpracy, jak np. opieka Kuratorium nad kołami PTTK przy Studium Nauczycielskim: „Bakalarzy” w Przemyśle i „Azymutu” w Rzeszowie. Wyrazem tej opieki są dotacje finansowe na organizację obozów wędrownych, rajdów i wycieczek, wypożyczalnię sprzętu turystycznego i pomocy naukowych przy studiowaniu krajoznawstwa.

Z niepełnych danych wynika, że w ubiegłym roku w województwie rzeszowskim 34.929 młodzieży uczestniczyło w zorganizowanych rajdach, zlotach, wycieczkach i innych imprezach turystycznych. Doświadczenia z poprzednich lat wskazują, że ci młodzi ludzie już w następnym roku staną się popularyzatorami imprez turystycznych.

Okręgowa Komisja Młodzieżowa podjęła starania o nawiązanie ściślejszych kontaktów i większej popularyzacji ruchu turystycznego w środowisku studenckim, które w Rzeszowie jest jeszcze stosunkowo młode i nie posiada większych tradycji.

Dalszej wszechstronnej opieki wymaga środowisko młodzieży robotniczej. Rozwój turystyki w tym środowisku podejmuje Komisja przy współpracy ZMS, który posiada swe koła we wszystkich zakładach pracy.

Najbardziej dynamiczny rozwój turystyki daje się zaobserwować w środowisku młodzieży szkolnej. Młodzieżowy ruch krajoznawczo-turystyczny realizowany w formie wycieczek, obozów wędrownych, ludoznawczych obozów naukowo-badawczych, obozów leśnych, rajdów i zlotów, konkursów i wystaw, stał się integralną częścią młodzieżowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.

Działalnością programową objęto również:

- szkolenie aktywu nauczycielskiego i młodzieżowego na kursach i obozach dla organizatorów turystyki, terenowych przewodników turystyki oraz przewodników turystyki kwalifikowanej;
- organizowanie imprez młodzieżowych według opracowanego kalendarza imprez turystycznych obejmującego rajdy, zloty, wycieczki, wspólne uroczystości, konkursy, wystawy itp.;
- popularyzację Młodzieżowej Odznaki Krajoznawczej.

Komisja Młodzieżowa Okręgu Rzeszowskiego PTTK i Kuratorium Okręgu Szkolnego postawiło przed całym szkolnym ruchem krajoznawczo-turystycznym województwa jako jedno z czołowych zadań powszechne zdobywanie MOK. MOK uznano za doskonały środek popularyzacji szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego, a zarazem widomy sprawdzian osiągnięć na tym polu.

Każda wycieczka szkolna, a zwłaszcza obóz wędrowny dają bowiem doskonałą okazję do zdobywania MOK. Stosunek ilości wędrujących młodzieży do ilości zdobytych MOK będzie podstawą do oceny osiągnięć szkolnego ruchu krajoznawczo-turystycznego.

Najslabiej stosunkowo przebiega natomiast współpraca komisji z młodzieżą wiejską. Jednak w najbliższym czasie Komisja Młodzieżowa PTTK w Rzeszowie zamierza nawiązać bliższą współpracę z Komisją Turystyki Wiejskiej przy ZW ZWM.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

PRZEWODNIKI

1. **CZORSZTYN, NIDZICA.** Dwa zamki pienińskie — Alfred Majewski — W-wa 1966. Arkady Cena zł 10.—

2. **JASŁO I OKOLICE** — Mieczysław J. Wieliczko — W-wa 1966. SiT Cena zł 10.—

3. **LUBLIN.** Przewodnik turystyczny. Wyd. 2 — Lublin 1966. PTTK Cena zł 15.—

4. **WOJEWÓDZTWO SZCZECIŃSKIE.** Przewodnik — Czesław Piskorski — W-wa 1966. SiT Cena zł 30.—

5. **ZABYTKI WIELICKIE.** Wyd. 4 — Alfons Długosz — Wieliczka 1966. Muzeum Żup Krakowskich

6. **Z BIEGIEM WISŁY.** Przewodnik geologiczno-krajoznawczy. W-wa 1967. Wyd. Geol. Cena zł 47.—

MAPY

1. **WYŻYNA KRAKOWSKO-CZE-
STOCHOWSKA.** Podziałka 1:280.000 — W-wa 1966. PPWK Cena zł 10.—

RÓŻNE

1. **ARCHITEKTURA I ZABUDOWA PASTERKA TATR POLSKICH I PODHAŁA ORAZ GÓRSKA SZTUKA PLASTYCZNA** — W. Antoniewicz, M. Dobrowolska, T. P. Szafer — Wrocław 1966. Ossolineum Cena zł 235.—

2. **BIBLIOGRAFIA OCHRONY PRZYRODY W POLSCE** za lata 1961—1964 — Kraków 1966. PWN Cena zł 32.—

3. **GEOGRAFIA WOJEWÓDZTWA**

SZCZECIŃSKIEGO. Cz. 1: Środowisko geograficzne. Juliusz Mikolajski — Szczecin 1966 Cena zł 25.—

4. **OPOWIEŚCI GDAŃSKICH ULICZEK** — Edgar Milewski — Gdynia 1966. WM Cena zł 15.—

5. **ROCZNIK KOSZALIŃSKI.** Poznań 1966. WP Cena zł 30.—

6. **WZDŁUŻ I WSZERZ POLSKI.** Poradnik biograficzny dla turystów — Jerzy Czarnocki — W-wa 1966. Biblioteka Narodowa Cena zł 10.—

ODZNAKA TYSIĄCLECIA DLA „ŚWIATOWIDA”

Ogólnopolski Komitet Frontu Jedności Narodu przyznał „Światowidowi”, tygodnikowi redagowanemu przy współpracy ZG PTTK, Zbiorową Odznakę 1000-lecia Państwa Polskiego.

Uroczystość wręczenia odbyła się w siedzibie Zarządu Głównego PTTK w Warszawie. Wzięli w niej udział wiceprezesi ZG Feliks Kanclerz i Jerzy Przedziecki, sekretarz generalny Stefan Strogulski, członkowie prezydium, przedstawiciele RSW Prasa i dziennikarze redakcji „Światowida”.

Aktu wręczenia dokonał sekretarz OK FJN, a jednocześnie prezes Towarzystwa, Piotr Gajewski.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictw Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel. 26-35-74

Druk. Wyd. Zw. CRZZ Zam. 161/228/67. Nakł. 5000+35. T-66.